

Biblická hodina 30. 04. 2020

Vzdych: *Stvor mi čisté srdce, Bože, obnov vo mne pevného ducha! Neodvrhni ma od seba, neodnímaj mi svojho svätého ducha! Vráť mi radosť z tvojej spásy a podopri ma duchom poslušnosti! Amen (Ž 51,12-14)*

Úvodná pieseň: 585 - Stvor srdce čisté, Bože, mi...

Modlitba: *Ďakujeme, Pane náš, že stále nie sme odrezaní od Tvojho slova, aj v našom súkromnom stíšení môžeme prežívať Tvoju blízkosť a oslovenie. Ďakujeme, že Duchom svojim nám dávaš pochopiť Tvoju zvesť a pôsobíš v našich srdciach, aby sme sa nechali Tebou viesť, vychovávať a poučiť. Aj teraz prosíme o takého prežívanie Tvojej prítomnosti.*

Ďakujeme, Ježišu Kriste, že žiť s Tebou a Tebe je výsada, ktorú si ani nedokážeme vážiť. Ty si nás miloval prvý, a svoju lásku si nám dokázal na kríži. Preto si hoden našej chvály, našej lásky a poslušnosti. Vieš, že túžba a odhodlanie k posvätenému životu v nás je, ale v praxi tak často zlyhávame - zmiluj sa nad nami. Obnov naše srdcia, posilni naše obecenstvo s Tebou, aby sme mohli čím viacej naplniť svoje poslanie: žiť ako Tvoji verní vyznavači v rodine, v cirkevnom zbore, vo svojom okolí a v tomto svete. Prosíme teda, stvor nám čisté srdce a podopri nás duchom poslušnosti. Nech nám v tom pomáha aj zvesť, ktorou nás chceš teraz osloviť. Amen

Text zo Starého zákona: Jozua 24,16-33

¹⁶ *Lud odpovedal: „Nech nám ani nenapadne opustiť Hospodina a slúžiť iným bohom! ¹⁷ Hospodin je náš Boh. On vyviedol nás a našich otcov z Egypta, z domu otroctva. Pred našimi očami urobil veľké znamenia a chránil nás po celej ceste, ktorou sme šli, i medzi všetkými národmi, cez ktoré sme prechádzali. ¹⁸ Hospodin vyhnal pred nás všetky národy i Amorejčanov, ktorí bývali v tejto krajine, pred nami. **Aj my budeme slúžiť Hospodinovi, lebo on je náš Boh.**“ ¹⁹ Vtedy povedal Jozua ľudu: „**Nemôžete slúžiť Hospodinovi, lebo on je svätý Boh**, žiarlivý Boh, ktorý vám neodpustí priestupky a hriechy. ²⁰ **Ak opustíte Hospodina a budete slúžiť cudzím bohom, odvráti sa a bude s vami zle zaobchádzať, zničí vás, hoci predtým s vami zaobchádzal dobre.**“ ²¹ Lud však odvetil Jozuovi: „**Nie! My budeme slúžiť Hospodinovi!**“ ²² Jozua povedal ľudu: „**Vzájomne ste si svedkami, že ste si vyvolili Hospodina, aby ste mu slúžili.**“ Oni odpovedali: „Sme svedkami.“ ²³ „**Teraz odstráňte cudzích bohov, ktorých máte medzi sebou, a nakloňte svoje srdce k Hospodinovi, Bohu Izraela.**“ ²⁴ Nato ľud povedal Jozuovi: „**Budeme slúžiť Hospodinovi, nášmu Bohu, a budeme poslúchať jeho hlas.**“ ²⁵ V ten deň uzavrel Jozua s ľudom zmluvu, dal mu ustanovenia a právne predpisy v Sícheme. ²⁶ **Jozua napísal všetky tieto slová do knihy Božieho zákona. Potom vzal veľký kameň a postavil ho pod dub pri posvätnom mieste Hospodina.** ²⁷ Jozua povedal všetkému ľudu: „**Hľa, tento kameň bude svedkom proti nám, lebo počul všetky reči, ktoré nám povedal Hospodin, a bude svedkom proti vám, aby ste nezapreli svojho Boha.**“ ²⁸ Potom Jozua **prepustil ľud** do jeho dedičného vlastníctva. ²⁹ Po týchto udalostiach **zomrel Jozua**, syn Núna, služobník Hospodina. Mal **stodesať rokov.** ³⁰ Pochovali ho na území jeho dedičného vlastníctva v Timnat-Serachu na Efrajimskom pohorí severne od vrchu Gaaš. ³¹ Izrael slúžil Hospodinovi, kým žil Jozua a starší, ktorí prežili Jozuu a poznali všetky Hospodinove skutky, ktoré vykonal pre Izrael. ³² **Jozefove kosti**, ktoré Izraeliti priniesli z Egypta, **pochovali v Sícheme** na pozemku, ktorý kúpil Jákob od Šechemovho otca Chamóra za sto kesít. Pozemok zdedili Jozefovi synovia. ³³ Keď zomrel Áronov syn Elezár, pochovali ho v Gibe, meste jeho syna Pinchása, ktoré dostal na Efrajimskom pohorí.*

Milí Bratia a milé Sestry, skončilo sa obsadenie zaslúbenej zeme, každé pokolenie dostalo svoj dedičný podiel a Jozua medzi tým zostal. S prirodzenosťou berie na vedomie, že jeho odchod sa blíži (*Ja dnes odchádzam cestou každého pozemšťana 23,14*). Ale čas, ktorý ešte má, chce využiť na to, aby varoval a upozorňoval Izrael na vernosť Hospodinovi... O tom čítame v kapitolách 22-24. Zvoláva celý ľud do **Sichemu**, na posvätné miesto. Je to akýsi snem bohoslužobného charakteru. Jozua pripomína Božie vyvolenie a vernosť, ktorú sami videli a prežívali pri jednotlivých udalostiach predchádzajúceho obdobia. Svedčí o Hospodinovej láske, ktorou svoj ľud vyslobodil, viedol a zachoval, aby ich zaviazal k vernosti Jemu. Aké dôležité je **spomínať na Božie skutky** a na Jeho vernosť! Ako veľmi nám to môže pomáhať, aby sme vo viere nekolísali!

Jozua vyznáva zároveň aj svoju lásku a vďaku Bohu a odhodlanosť s Ním žiť a zostať verný Jeho zmluve. Tu sa zapájame dnešným oddielom do príbehu, kde predovšetkým môžeme pozorovať, aký **veľký význam a vplyv majú príklady** - aj dobré, aj zlé. Konkrétne tu ide o ten dobrý príklad, ktorý Jozua vyslovil takto: *Preto sa teraz bojte Hospodina... Slúžte Hospodinovi! Ak sa vám nepáči slúžiť Hospodinovi, vyvolte si dnes, komu chcete slúžiť: ... Ja však i môj dom budeme slúžiť Hospodinovi.*“ (14-15.v.) Ja mu verný zostanem. Vyzýva, ale nenúti, nepresvedčuje ich, tobôž nepodvádza, aby ich nahovoril - ale predostrie im svoj príklad, svoje osobné svedectvo. A to stačí. Nadchne tým celý ľud, aby sa k nemu pridal.

Bratia a sestry, núka sa otázka, **akým príkladom sme pre ostatných?** Ako sa angažujeme, ak chceme u niekoho niečo dosiahnuť? Je naše svedectvo tak presvedčivé, že ten, kto ho počuje, dostane chuť pridať sa a nasledovať Pána? V Sicheme sa to tak stalo, ľud povedal: *Aj my budeme slúžiť Hospodinovi, lebo on je náš Boh.* Dokonca vidíme, že akoby Jozua ich ešte odhováral, chce im dať jasne najavo, aké vážne rozhodnutie to je, nestačí len vyrieknuť, ale treba sa podľa toho aj zachovať. Upozorňuje ich, že z vlastných síl to nepôjde. Veru, koľko dobrých predsavzatí sa nikdy nerealizovalo, lebo veľké nadchnutie vyhaslo a sme zlyhali... Preto varuje aj Jozua, aby si ľud hneď tu a teraz uvedomil, že nie z vlastného odhodlania, ale z **úprimného odovzdania** sa Hospodinovi môže dôjsť k uzavretiu zmluvy s Ním. Správne hovorí autor piesne (548,2.v.): „*Ó, nejeden už svoj sľub porušil som a dávny záväzok, že srdce Tebe dám*“.

Jozua ich varuje aj pred následkami nevery. Ale oni sú odhodlaní. Preto napokon im zdôrazňuje: ***Vzájomne ste si svedkami, že ste si vyvolili Hospodina, aby ste mu slúžili.*** Vaše slová nie sú len slová do vzduchu, majú svoju váhu, ste si svedkami a to vás zaväzuje. V ďalšom kole tohto dialógu im hovorí: ***Teraz odstráňte cudzích bohov, ktorých máte medzi sebou, a nakloňte svoje srdce k Hospodinovi, Bohu Izraela.*** Teda vidíme, že ani v tomto momente Mu neslúžia, ako by bolo treba, lebo strpeli medzi sebou cudzích bohov, boli ovplyvnení okolitými kanaánskymi národmi, práve kvôli tomu ich bolo treba vyhnať, aby svojím modlárstvom neboli prokušením pre Izrael.

Ale Jozua im to nevyčíta v tom zmysle, že by im hovoril: no vidíte, veď ani teraz... Nie, ale vyzýva ich, aby sa rozhodli pre Hospodina **celým srdcom**. Odstrániť, **likvidovať všetko, čo On nestrpí** - to je **i dnes aktuálna výzva** pre každého, kto chce verne nasledovať Pána. Vidíme, že nikto z nich neprotestoval, že nemajú cudzích bohov... Avšak znovu vyslovili, že chcú slúžiť Hospodinovi. Čiže Ho chcú poslúchať, nasledovať, uctievať a vyznávať tak, ako sa to Jemu páči. Správne rozhodnutie.

Jozua uzavrie **zmluvu** s Hospodinovým ľudom, vyhlasuje **záväzné nariadenia** pre život, ktorý si dobrovoľne zvolili, a za svedka *postaví veľký kameň pod dub pri posvätnom mieste Hospodina*. Ten im má pripomínať túto udalosť, ba aj všetkým ich potomkom. Aký zvláštny význam pomníkov, pamätníkov, kameňov, ktorý dnešný človek už nepozná! **Nemý kameň ako hovoriaci svedok!** Kameň ako istý symbol stálosti/trvácnosti má pripomínať uzavretie tejto zmluvy, sľub, ku ktorému sa ľud zaviazal. Tam, kde už raz došlo k manifestačnému odmietnutiu cudzích božstiev (viď 1Mojž 35,4). A je dobré, že v Sichemu si to mohli vždy pripomínať. Je dobré aj nám, ak máme vo svojom živote miesta, veci, udalosti, ktorí ako ten pamätný kameň nám nielen pripomínajú istú udalosť, ale nás aj varujú, k čomu sme sa zaviazali, ku komu máme byť verní.

Potom Jozua prepustil ľud do jeho dedičného vlastníctva. Po týchto udalostiach zomrel Jozua, syn Núna, služobník Hospodina. Mal stodesať rokov. Nadišiel čas odchodu. Nielen pre Jozua, pokračovateľa mojžišovskej tradície, ale pre tú celú generáciu, ktorá prešla Jordánom a bojovala za obsadenie krajiny. Ich potomkovia sa usadili v nej a nastáva nové obdobie. Aké bude, to už nám opisuje kniha Sudcov. Tu však si môžeme všimnúť dva detaily: **1. Jozua, syn Núna, služobník Hospodina.** Krásne svedectvo o Jozuovi. **Služobník.** A **toľko aj stačí**, to je to najviac, čím niekto môže byť. Slúžiť Pánovi Ježišovi Kristovi je nie menšia výsada, ako je v piesni č. 545: *Smieť žiť pre Krista, pre Neho mrieť... tú milosť verným Boh dáva len.* **2. Mal stodesať rokov.** Tým sa radí k praotcom. Tento údaj odkazuje na to, že jeho život bol **naplnený** silou a schopnosťou všetko vykonať do poslednej chvíle. Dovedol svoj ľud do **časného odpočínutia**. Príde však nový Jozua - Ježiš Kristus, On vovedie svojich do **večného odpočínutia** (Hebr 4,8-13).

Text z Nového zákona: Efezanom 6,10-24

¹⁰ Napokon posilňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci. ¹¹ Oblečte sa do plnej Božej výzbroje, aby ste mohli obstáť proti úkladom diabla. ¹² Veď náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, mocnostiam, vládcom tohto temného sveta a proti duchom zla v nebesiach. ¹³ Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v ten deň zla odolať a tým, že všetko prekonáte, obstáť. ¹⁴ Stojte teda! Bedrá si **prepášte pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti** ¹⁵ a **obujte si na nohy pripravenosť na ohlasovanie evanjelia pokoja.** ¹⁶ **Nadovšetko uchopte štít viery,** ktorým môžete **uhasiť všetky ohnivé šípy toho Zlého.** ¹⁷ Vezmite si aj **prilbu spásy a meč Ducha,** ktorým je **Božie slovo.** ¹⁸ **V každom čase v Duchu proste vo všetkých modlitbách a prosbách. Pritom bďte so všetkou vytrvalosťou a prosbou za všetkých svätých,** ¹⁹ **aj za mňa,** aby mi bolo dané pravé slovo, kedykoľvek prehovorím; aby som **smelo zvestoval tajomstvo evanjelia,** ²⁰ ktorého vyslancom som v okovách, a slobodne ho ohlasoval, ako som

povinný. ²¹ *Chcem, aby ste aj vy vedeli, čo je so mnou, čo robím, všetko vám oznámi Tychikus, milovaný brat a verný služobník v Pánovi.* ²² *Poslal som ho k vám, aby ste sa o nás dozvedeli a aby potešil vaše srdcia.* ²³ *Pokoj bratom a láska s vierou od Boha Otca a od Pána Ježiša Krista.* ²⁴ *Milost' nech je so všetkými, ktorí milujú nášho Pána Ježiša Krista nehynúcou láskou.*

Milí Bratia a milé Sestry, aj náš novozákonný text pochádza zo záverečnej časti biblickej knihy, kde apoštol Pavol na záver tiež povzbudzuje ľud Boží žijúci v Efeze, aby Mu boli verní. „Napokon **posilňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci**“. Aby nie v sebe, vo vlastnom odhodlaní hľadali posilnenie, ale v Pánovi, lebo On je mocný. Až tak, že dokáže ich do fyzických i duchovných zápasov vyzbrojiť, pripraviť. Božia výzbroj je **plná**, čiže úplná, dostačujúca a nechýba z nej nič (nemusíme a nemáme k nej pridať svoje praktiky). Ako sa dá pozorovať, jedine ochrana chrbta nie je v nej spomenutá, pretože tá nie je potrebná, lebo Boží človek z boja neuteká... Túto plnosť treba teda brať vážne, ak chceme **obstáť proti úkladom diabla**. (v. 10-11.)

Apoštol dáva jasne najavo, že náš skutočný nepriateľ nie je ten druhý človek, ktorý zmýšľa, hovorí, koná, verí inakšie ako my a aj proti nám... **náš boj nie je proti krvi a telu** - čiže neprebíha na ľudskej rovine. Je to **duchovný boj**, s vyššími mocnosťami, preto naň naše sily vôbec nestačia. Uvedomme si, že nepriateľ je mocný, satan nie je človek, je **vládca tohto temného sveta**. A preto útočí nástrojmi tejto temnoty. Neide tu o rany, modriny, zlomeniny, ale o spásu duše. Nie sme mu ale vydaní na pospas. **Odolať a obstáť** môžeme jedine, ak si **vezmeme Božiu výzbroj**. On nás neposiela do boja bezbranných, ale dostatočne vyzbrojených (v. 12-13.)!

Stojte teda - píše apoštol. Akoby povedal: Postavte sa do pozoru! Áno, je to povel, ktorý treba brať vážne, i keď my ako kresťania neprežívame také prenasledovanie a utrpenie, ako to bolo v dobe apoštola. A v pokračovaní nasleduje opis **duchovnej výzbroje**, ktorá zodpovedá výzbroji rímskeho legionára. Každý si to dokázal predstaviť a chápal účel i funkciu jej jednotlivých častí. Pozrime sa z blízka na túto výzbroj, však aj my si ju máme obliecť, prijať. (v. 14-17). Tvoria ju:

1. **Opasok (pravdy)** je základná časť oblečenia, ktorý všetko drží spolu; bez opasku je muž neupravený. Pravda Kristova, pravdivosť má byť týmto základným oblečením, ak chceme byť hotoví do boja, aby sme mohli **obstáť proti úkladom diabla**.

2. **Pancier spravodlivosti** je istota spasenia pre ospravedlnenie z viery, že mi Boh pripisuje Kristovu spravodlivosť, pretože On učinil zadosť za moje hriechy. Pevná istota vo viere, že On môj dlh vyrovnal, je ako pancier, ktorý ma chráni.

3. **Pripravenosť na ohlasovanie evanjelia pokoja** ako obuv. Je to samozrejme poslanie každého kresťana, ale v nepokoji, v prenasledovaní, pri odpore nie je ľahké zastávať pokoj. Avšak je to nie náš pokoj, ale Boží, ktorý nás zmieril so sebou a poveril nás službou zmierenia. Byť pripravený a ochotný láskavo ohlasovať tento Jeho pokoj každému, je tá obuv, v ktorej vie pevne kráčať ten, kto ju nosí.

4. **Nadovšetko uchopte štít viery** - nám predstavuje neodmysliteľný kus výbavy bojovníka, ktorým chráni svoje telo. Ten Zlý nepriateľ vystreľuje ohnivé šípy, aby

škodil, jedine vo viere mu možno odolať. Môže ma žalovať, obviňovať, spochybňovať, ale *viem, Komu som uveril...* (2Tim 1,12)

5. *Vezmite si aj prilbu spásy.* Prilba chráni hlavu (aj v období mieru, ako dnes). Prilba spásy je vedomie spasenia pre Krista, ktoré nedovolí, aby myšlienky a myseľ spochybnili, zneistili Jeho dielo vykonané pre nás a v našom živote. Patrím Jemu, som v Jeho rukách, odkiaľ ma nikto nemôže vytrhnúť (Rm 8,35-39).

6. *Meč Ducha, ktorým je Božie slovo.* Je spomenuté ako posledné, je to jediná útočná zbraň, ostatné sú na ochranu. Avšak ten útok nie je cieľom zabiť, ale premôcť a tak získať Kristovi slávu. Pretože nielen satana môžeme správne citovaným Slovom odstaviť, ale čo sa týka ľudí, Slovo Božie pomocou Ducha svätého nikdy nie je na ničenie, ale pre život, pre získavanie učeníkov.

7. Táto +1 zbraň je už z duchovného prostredia. Je ňou **modlitba**. (Na konci budeme spievať: *skrz modlitby a bdenie nás k víťazstvu vedie*). Až tu na konci, počas spomenutia modlitby prosí apoštol, aby sa aj za neho modlili. Ale ako?! Ide o jeho službu, zvestovanie evanjelia a nie o osobné veci, zdravie, prosperitu: *aby mi bolo dané pravé slovo, kedykoľvek prehovorím; aby som smelo zvestoval tajomstvo evanjelia, ktorého vyslancom som v okovách, a slobodne ho ohlasoval, ako som povinný.* Krásne vyznanie **služobníka Pána**, ktorý berie svoje poslanie vážne. Dozvedáme sa, že je práve vo vedení - ale to nie je podstatné. Je to súčasť života, ktorú od Pána prijal. Apoštol prestal byť sám pre seba dôležitý. To potvrdzujú aj posledné vety, kde po spomenutí služby spolupracovníka Tychika sa lúči s pozdravom: *Pokoj bratom a láska s vierou od Boha Otca a od Pána Ježiša Krista. Milosť nech je so všetkými, ktorí milujú nášho Pána Ježiša Krista nehynúcou láskou.* On sám je príkladom tejto nehynúcej lásky, a my môžeme len s pokorou dodať: *Amen*

Záverečná modlitba - doporučenie

- Ďakujme za Božiu vernosť, ochranu a možnosť žiť Ním vedení. Ďakujme za duchovnú výzbroj, čo všetko znamená a že sme dostatočne vyzbrojení do našich zápasov...

- Vyznajme svoje obavy, zlyhania, previnenia, strach či tvrdohlavosť...

- Prosme o vytrvalosť, na modlitbách za všetkých; o smelosť a vernosť v našich zápasoch, o zbavenie sa strachu a stálosť našej viery. Aby sme mohli byť dobrým príkladom, aby sme boli šíriteľmi pokoja, lásky, cesty spásy...

Prosme za naše rodiny, cirkevné zbory, spoločenstvo, deti, mládež, seniorov, zdravých i nemocných, veriacich či neveriacich, za šírenie poznania Ježiša Krista...

Otče náš...

Požehnanie: *Milosť nech je so všetkými, ktorí milujú nášho Pána Ježiša Krista nehynúcou láskou. Amen*

Záverečná pieseň: 543 - Dnes s Kristom proti hriechu choď, Boží rytieru...